

EUROPEJSKI INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

Streszczenie opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 w odniesieniu do gromadzenia, przechowywania i analizowania dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości oraz zbrodni wojennych w Eurojuście

(Pełny tekst niniejszej opinii jest dostępny w wersji angielskiej, francuskiej i niemieckiej na stronie internetowej EIOD www.edps.europa.eu)

(2022/C 214/08)

W dniu 25 kwietnia 2022 r. Komisja Europejska przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie w sprawie Eurojustu w odniesieniu do gromadzenia, przechowywania i analizowania dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości oraz zbrodni wojennych w Eurojuście.

EIOD dostrzega pilną potrzebę wyeliminowania ograniczeń obecnego zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami (CMS) Eurojustu, które wywierają niekorzystny wpływ na zdolność Eurojustu do wspierania i wzmacniania koordynacji i współpracy między krajowymi organami śledczymi i organami ścigania w odniesieniu do głównych przestępstw międzynarodowych, w tym takich, które mogą zostać popełnione w następstwie napaści zbrojnej Rosji na Ukrainę w dniu 24 lutego 2022 r. W związku z tym EIOD zwraca uwagę, że Komisja zaproponowała już udoskonalenie obecnej struktury CMS Eurojustu w odniesieniu do działań Eurojustu w zakresie postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących przestępstw terrorystycznych. W ramach tego wniosku przewidziano też modernizację CMS i cyfryzację wymiany informacji między właściwymi organami krajowymi a Eurojustem.

EIOD zaznacza, że przewidywane we wniosku odstępstwo od zasady przechowywania danych dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych poza CMS Eurojustu miałyby charakter tymczasowy, a zautomatyzowane zarządzanie danymi i ich przechowywanie zostałyby włączone do nowego CMS, który ma powstać na mocy wcześniejszego wniosku. Ze względu na wyjątkowy charakter obecnej sytuacji i nowatorskie podejście proponowanego rozwiązania EIOD zwróci na nie szczególną uwagę w toku czynności związanych z prowadzeniem nadzoru nad Eurojustem.

Celem niniejszej opinii jest udzielenie prawodawcy Unii konstruktywnego doradztwa, aby zapewnić, że poziom ochrony danych zagwarantowany w rozporządzeniu w sprawie Eurojustu nie zostanie naruszony. W związku z tym EIOD przedstawia kilka zaleceń dotyczących:

- gromadzenia i wymiany dowodów przez Eurojust;
- bezpieczeństwa zautomatyzowanego systemu zarządzania danymi i ich przechowywania;
- ograniczeń czasowych w odniesieniu do danych przechowywanych w zautomatyzowanym systemie zarządzania danymi i ich przechowywania;
- związku z art. 90 EUDPR.

1. WPROWADZENIE I INFORMACJE OGÓLNE

1. Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) wspiera krajowe organy śledcze i organy ścigania w związku z poważną przestępczością, która zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1727 ⁽¹⁾ („rozporządzenie w sprawie Eurojustu”) wchodzi w zakres właściwości Eurojustu. Przestępstwa te obejmują między innymi ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylecia decyzji Rady 2002/187/WsiSW (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 138).

2. W dniu 25 kwietnia 2022 r. Komisja Europejska wydała wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie w sprawie Eurojustu w odniesieniu do gromadzenia, przechowywania i analizowania dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości oraz zbrodni wojennych w Eurojuście („wniosek”).
3. Komisja zaproponowała już, by udoskonalić obecną strukturę zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami („CMS”) Eurojustu w odniesieniu do działań Eurojustu w zakresie postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących przestępstw terrorystycznych oraz usprawnienia funkcjonowania europejskiego sądowego rejestru antyterrorystycznego Eurojustu ⁽²⁾. W tym kontekście przewiduje się również modernizację CMS i cyfryzację wymiany informacji między właściwymi organami krajowymi a Eurojustem ⁽³⁾.
4. Wniosek ma na celu umożliwienie Eurojustowi gromadzenia, przechowywania i analizowania dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych z nimi przestępstw oraz, w razie potrzeby i w stosownych przypadkach, umożliwienie ich wymiany lub udostępnienie ich w inny sposób właściwym organom sądowym, krajowym lub międzynarodowym, w szczególności po bezprecedensowej napaści zbrojnej Rosji na Ukrainę w dniu 24 lutego 2022 r. ⁽⁴⁾
5. Niniejsza opinia EIOD została wydana w odpowiedzi na konsultacje przeprowadzone przez Komisję Europejską w dniu 6 maja 2022 r. zgodnie z art. 42 ust. 1 EUDPR. EIOD z zadowoleniem przyjmuje odniesienie się do tych konsultacji w motywie 18 wniosku.

7. WNIOSKI

17. W świetle powyższego EIOD wydaje następujące zalecenia:

- (1) *W preambule należy dodać stwierdzenie, że celem wniosku nie jest nałożenie na organy krajowe obowiązku udostępniania Eurojustowi informacji i dowodów.*
- (2) *We wniosku należy zawrzeć wytyczne dotyczące interpretacji sformułowania „w razie potrzeby i w stosownych przypadkach”.*
- (3) *W motywie 13 wniosku należy zawrzeć odniesienie do przepisów bezpieczeństwa zawartych w art. 91 rozdziału IX EUDPR.*
- (4) *Należy powiązać ograniczenia czasowe przechowywania danych z ograniczeniami w zakresie przechowywania danych przewidzianymi uprzednio w art. 29 rozporządzenia w sprawie Eurojustu.*
- (5) *Należy wyjaśnić związek między wprowadzonym ostatnio art. 80 ust. 8 rozporządzenia w sprawie Eurojustu a art. 90 EUDPR.*

Bruksela, dnia 13 maja 2022 r.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI

⁽²⁾ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 oraz decyzję Rady 2005/671/WSiSW w odniesieniu do wymiany informacji cyfrowych w sprawach związanych z terroryzmem, COM(2021) 757 final z 1 grudnia 2021.

⁽³⁾ W odniesieniu do tego wniosku w dniu 26 stycznia 2022 r. EIOD przedstawił uwagi formalne.

⁽⁴⁾ Zobacz uzasadnienie wniosku, COM(2022) 187 final, s. 2.